

מדינת ישראל
משרד הביטחון

הוראת אגף שיקום נכים מס' 54.01

הנושא : נסיעות לטיפול רפואי ולצרכים רפואיים.
תאריך : 1.12.2011
מס' עמודים : 9

כללי

1. הוראה זו מהווה מחליפה הוראה 54.01 מתאריך 1.7.2003 ובאה במקומה.
2. הוראה זו באה לקבוע את דרכי הטיפול וקביעת הזכאות למימון ו/או להחזר הוצאות נסיעה לטיפול רפואי, ו/או לצורך רפואי.
3. הזכאות המעוגנת בהוראה זו מתבססת על פרק 7 ועל סעיפים 12 ו- 13 בתקנות הנכים (טיפול רפואי) תשי"ד-1954 (ובכינויים: "תקנות טיפול רפואי" – תט"ר).
4. הרופא המוסמך המחוזי הינו בעל הסמכות והאחריות לביצועה התקין של ההוראה.
5. ראש היחידה לשירותים רפואיים, והרופא המוסמך הראשי הינו בעל הסמכות והאחריות להנחיה, עידכון ובקרה של אופן הביצוע התקין של הוראה זו.

עקרונות

6. מימון נסיעה לטיפול רפואי, או לצורך רפואי, מביתו של הזכאי אל מקום הטיפול וחזרה – מותנה בקבלת אישור מראש לביצוע הטיפול הרפואי.
7. במקרים חריגים בלבד, ומשהוכח שהתקיים צורך רפואי דחוף בטיפול, שלא אושר מראש ע"י הרופא – רשאי הרופא המחוזי לאשרו בדיעבד, תוך שהוא מוודא, כי הטיפול התבצע במתקן הרפואי המתאים לכך.
8. במצב רפואי, בו השתכנע הרופא המחוזי, כי מסיבות שאינן תלויות בנכה, אין הוא יכול להשתמש ברכבו הרפואי, יהיה רשאי הרופא המחוזי לאשר לו, לתקופה קצובה מראש, הסעה באמצעי תחבורה אחר.
9. מימוש הזכאות לקבלת החזר דמי הנסיעות מותנה בפנייה של הנכה.

10. הסיוע יינתן כהחזר כספי של הוצאות נסיעה מבית הנכה אל מקום הטיפול וחזרה, באחד מהאופנים הבאים :
- א. תחבורה ציבורית : אוטובוס, ו/או רכבת (ע"י הצגת כרטיס / כרטיסייה/"חופשי חודשי").
- ב. רכב הנכה (עפ"י דיווח קילומטריז).
11. במקרים חריגים בלבד, הטעונים אישור מראש של הרופא המחוזי – יאושר החזר הוצאות נסיעה במונית לצורך טיפול רפואי, או למימוש צורך רפואי, כאשר השתכנע הרופא המחוזי, שהנכה אינו מסוגל לנסוע בתחבורה ציבורית, או ברכבו הפרטי, עקב מצבו הרפואי.
12. נכה שיש ברשותו רכב רפואי ומפאת מצב רפואי זמני אינו מסוגל להשתמש ברכבו, ואושרה הסעתו במונית לצורך טיפולים, ו/או לצורך רפואי בתדירות של לפחות ארבע פעמים בשבוע, לתקופה העולה על 3 חודשים בתוך תקופה קלנדרית – יורה הרופא המוסמך המחוזי לתחום רכב רפואי - לנכות 30% מדמי הניידות שלו, לה זכאי הנכה, לתקופה בה השתמש במוניות, מעבר לתקופה הראשונית של 3 החודשים הראשונים.
13. החזר הוצאות נסיעה יידרש על ידי הנכה, לגבי חודש קלנדרי אחד בלבד. לא יוגשו טפסים הכוללים דיווח נסיעות של יותר מחודש קלנדרי אחד.
14. לא יאושר החזר הוצאות נסיעה בכל אחד מהמקרים הבאים :
- א. ביקור במחוז השיקום.
- ב. ביקור בועדה רפואית לצורך הערכת נכות במשהב"ט.
- ג. נסיעה לצורך הבאת תרופות במידה וניתן היה לדוור את התרופה לבית הנכה.
- ד. תשלום עבור "זמן המתנה" של מונית.
- ה. כאשר נכה שינה את יעד הנסיעה במונית, ללא אישור מרפאת השיקום מראש.
15. יאושר החזר הוצאות-הבראה לנפגעי נפש - ישולם החזר נסיעות אחת לשנה בגין נסיעה הלוך חזור מבית הנכה לבית המלון בהחזר שלא יעלה על 150 ק"מ לכל כיוון וסה"כ 300 ק"מ הלוך וחזור.
16. במהלך האשפוז הראשון, שלאחר הפגיעה בלבד – רשאי המקשר לבתי חולים לאשר הסעה במונית של מאושפז לצרכים רפואיים בלבד.

הגדרות

17. **נכה** – לעניין הוראה זו – נכה מוכר ע"י משהב"ט, לפי חוק הנכים, הזכאי לטיפול רפואי, או תובע להכרה בנכות, בעל אישור לטיפול רפואי (א.ט.ר).
18. **נסיעה לטיפול רפואי, או לצרכים רפואיים** – לעניין הוראה זו – נסיעה רק לצורכי טיפול רפואי, או פארא-רפואי, או לצורך קבלה ו/או תיקון ציוד רפואי אשר הצורך בהם ובהסעה אושר מראש ע"י הרופא המוסמך המחוזי, או שאושר על ידו בדיעבד.
19. **תחבורה ציבורית** – לעניין הוראה זו – אוטובוס, ו/או רכבת.
20. **אישור לטיפול רפואי/צורך רפואי** – לעניין הוראה זו – האישור על הטיפול הרפואי/הצורך הרפואי, יכול להיות משני סוגים:
- א. **אישור חד-פעמי** לטיפול בודד / נסיעה בודדת.
- ב. **אישור תקופתי**. במקרה זה תוגדר התקופה במדויק ע"י הרופא המוסמך המחוזי.

מידרג סמכויות אישור

21. לרופא המוסמך המחוזי יש סמכות ואחריות לטפל בבקשת הזכאות ולאשרה, ובלבד שהפונה עמד באופן ברור וחד משמעי בקריטריונים המפורטים בהוראה זו.
22. לרופא המוסמך המרחבי יש סמכות ואחריות לטפל באותם מקרים חריגים בהם מצא הרופא המוסמך המחוזי, כי אינם בסמכותו, אולם יש סיבה מוצדקת לאישור הפנייה, אותה הוא יפרט בהמלצה כתובה, אליה יצרף הרופא המוסמך המרחבי את החלטתו, בצירוף הסבר מנומק בכתב.
23. למקשר לבתי חולים של היחידה הארצית לשירותי שיקום יש סמכות ואחריות לאשר נסיעה במונית של מאושפז, וזאת במהלך האשפוז הראשון, שלאחר הפגיעה בלבד, ולצרכים רפואיים.

זכאות

24. נכה מוכר ע"י משהב"ט, הזכאי לטיפול רפואי, או תובע להכרה בנכות, בעל אישור לטיפול רפואי (א.ט.ר), הנדרש לנסיעה רק לצורכי טיפול רפואי, או פארא-רפואי, או לצורך קבלה ו/או תיקון של ציוד רפואי אשר הצורך בהם ובהסעה אושר מראש ע"י הרופא המוסמך המחוזי, או שאושר על ידו בדיעבד.

גובה הסיוע

25. נכה שאושר לו טיפול רפואי ואין ברשותו רכב רפואי - זכאי להחזר הוצאות נסיעה מביתו אל מקום הטיפול וחזרה, באחד מהאופנים הבאים:

- א. החזר הוצאות נסיעה בתחבורה הציבורית כנגד הצגת כרטיס "חופשי חודשי", או בסכום שאינו עולה על "חופשי חודשי", כנגד כרטיסי נסיעה, ו/או נסיעה במונית, רק עפ"י, ובאישור הרופא המחוזי.
- ב. החזר הוצאות נסיעה ברכבו הפרטי לפי קילומטראז', רמה 01 כמפורט בנספח א'.
- ג. החזר הוצאות נסיעה ברכבו הפרטי לפי קילומטראז', רמה 02 כמפורט בנספח א'.
26. נכה שיש ברשותו רכב רפואי - זכאי להחזר הוצאות נסיעה מביתו אל מקום הטיפול וחזרה, לפי קילומטראז' - בהתאם לרמת זכאותו לרכב.
27. נכה שיש ברשותו רכב רפואי, ואיננו יכול להשתמש בו, וקיבל אישור מראש להסעה במונית - יוסע במונית מביתו אל מקום הטיפול וחזרה. (כיסוי כספי באמצעות הפנייה / החזר כספי, לפי החלטת הרופא המחוזי).
28. התעריף מעודכן ע"י ראש תחום רכב רפואי, בתיאום עם היחידה לחשבונאות שיקום: על בסיס התעריף לק"מ של עובדי המדינה
א. רמה 01 – תעריף ק"מ של עובדי המדינה, כפי שמפרסם החשכ"ל.
ב. רמה 02 – תעריף ק"מ של עובדי המדינה, כפי שמפרסם החשכ"ל, מוכפל ב-1.6.
29. **הסעה במונית**
- א. נכה שאין ברשותו רכב רפואי ועקב מצב רפואי אושרה הסעתו במונית לטיפול, ו/או לצורך רפואי- זכאי לקבלת הפנייה לנסיעה במונית.
- ב. נכה שיש ברשותו רכב רפואי ומפאת מצב רפואי זמני אינו מסוגל להשתמש ברכבו, ואושרה הסעתו במונית לטיפול, ו/או לצורך רפואי- זכאי לקבלת הפנייה לנסיעה במונית, ובלבד שאין לו מלווה תפקודי, בעל רשיון נהיגה.
- ג. הדגשה: נכה כנ"ל - שהאישור לשימוש במוניות הינו לתקופה העולה על 3 חודשים – ינוכו 30% מדמי הניידות שלו, לתקופה בה השתמש במוניות, מעבר לתקופה הראשונית של 3 החודשים הראשונים.
- ד. יש להדגיש לנכה, כי אין לשנות יעד הנסיעה, לאחר שהופקה ההפנייה.
30. נכה **שתמה זכאותו לרכב רפואי** ונסע לטיפול רפואי, שאושר מראש – זכאי להחזר הוצאות נסיעה בתחבורה ציבורית, או ברכב פרטי, כמי שאין ברשותו רכב רפואי.
31. נכה **שטרם נקבעה דרגת נכותו**
- נכה שפנה למחוז השיקום וביקש להכיר בנכותו, אך התהליך טרם הושלם, ו/או טרם נקבעה דרגת נכותו, והוא בעל אישור לטיפול רפואי (א.ט.ר) – זכאי להחזר דמי נסיעות, בהתאם לכללים שפורטו לעיל.

אופן הטיפול

32. נכה המבקש החזר של הוצאות נסיעה לצרכים רפואיים יפנה לעובדת המחלקה לשירותים רפואיים במחוז השיקום, אך ורק אם יש בידו הפנייה של הרופא המחוזי לביצוע הטיפול, ובלבד שההסעה אושרה ע"י הרופא המחוזי.
33. באותם המקרים החריגים, בהם נזקק הנכה לטיפול רפואי דחוף, ולא היתה ברשותו הפנייה – יפנה לרופא המחוזי המוסמך – לקבלת אישורו בדיעבד.
34. הרופא המוסמך המחוזי יבחן המקרה על פי הכללים בסעיף 12 לתקנות טיפול רפואי – ראה נספח ב'.
35. לצורך ההחזר הכספי – יפנה הנכה אל עובדת המחלקה לשירותים רפואיים ויציג בפניה את כל המסמכים הבאים:
- א. טופס דיווח חודשי ובו פירוט כל נסיעותיו בחודש הנדון.
 - ב. אישורים מאת המטפל על ביצוע בפועל של הטיפול/ים הרפואיים.
 - ג. קבלות מקור על התשלום בגין הנסיעות בתחבורה ציבורית: כרטיסים / כרטיסיות "חופשי-חודשי" עבור נסיעות באוטובוס/רכבת, או פירוט קילומטריז' (במקרה של נסיעה ברכבו הפרטי).
36. עובדת המחלקה לשירותים רפואיים תבדוק במערכת הממוחשבת, כדי לוודא קיומה של הפנייה לטיפול הרפואי בגינו נדרש החזר של הוצאות הנסיעה.
37. עובדת המחלקה תבדוק קיום כל האישורים והמסמכים הנ"ל.
38. מצאה שחסרים מסמכים כלשהם, מאלו הנדרשים – תנחה את הפונה להמציאם, ולא תמשיך בטיפול עד שהמציא את כל המסמכים.
39. עובדת המחלקה תוודא שהטיפול אכן בוצע במתקן הרפואי הסמוך ביותר לבית הנכה/ למקום הימצאו של הנכה, או על פי מה שקבע הרופא בהפנייה.
40. במקרים חריגים, בהם בוצע הטיפול במקום שאיננו הקרוב ביותר למקום מגוריו של הנכה – תוודא עובדת המחלקה לשירותים רפואיים, כי אמנם קיימת החלטה מנומקת בכתב של הרופא המחוזי המוסמך המאשרת זאת.
41. על עובדת המחלקה לשירותים רפואיים לוודא, שההוצאות אינן מתייחסות לאחד מהמקרים הבאים, עבורם אין לאשר החזר הוצאות כאמור בסעיף 15.
42. עובדת המחלקה לשירותים רפואיים תבדוק סבירות ההוצאה הנדרשת, ותפעל כלהלן:

- א. הוצאה שאינה עולה על הסכום המעודכן והמפורט בנספח א' – תזרים למחשב לביצוע החזר.
- ב. החזר להוצאה שעולה על הסכום המעודכן והמפורט בנספח א' – תזרים למחשב כפעולה "מותנית" המחייבת בדיקה נוספת ואישור ההוצאה ע"י הרופא המחוזי.
43. עובדת המחלקה תוודא שטופס הדרישה להחזר הוצאות ייסרק לתיקייה הדיגיטלית (או יישמר בתיקו הרפואי של הנכה).
44. החזר משולם לנכה באמצעות התגמולים החודשיים.

המשך אופן הטיפול - הנפקת הפניות לנסיעה במונית

45. במקרים חריגים בלבד, בהם אישר הרופא המחוזי נסיעה במונית לצורך טיפול רפואי, תיפעל עובדת המחלקה לשירותים רפואיים כלהלן:
- א. תוודא שזו הוראתו של הרופא המחוזי, תנפיק טופס ההפנייה לנסיעה במונית תוך ציון מספר הנסיעות הנדרש לאותו החודש בלבד (הטופס הינו לחודש קלנדרי אחד בלבד).
- ב. עובדת המחלקה תייעד את ההפנייה לחברת המוניות הקרובה ביותר לאיזור מגוריו של הנכה, ובלבד שהיא כלולה ברשימת החברות עימן קיימת התקשרות מטעם אגף שיקום נכים.
46. אין להוציא הפניה לחברת מוניות שאיננה באיזור מגוריו של הנכה.
47. בהפנייה הממוחשבת תזרים עובדת המחלקה לשירותים רפואיים את הפרטים הבאים:
- א. חברת המוניות (הקרובה ביותר לאיזור מגוריו של הנכה, ובלבד שהיא כלולה ברשימת החברות עימן קיימת התקשרות מטעם האגף).
- ב. פרטי הנסיעה: ממקום: למקום:
- (אין לשנות יעד הנסיעה, לאחר שהופקה ההפנייה)
- ג. מספר הנסיעות המאושרות לאותו החודש הקלנדרי (בלבד).
- ד. תוקפה של הפנייה.
- ה. סטטוס: מ (מותנה).

ניכוי 30% מדמי הניידות מעבר לתקופה הראשונית של 3 החודשים הראשונים.

48. נכה שיש ברשותו רכב רפואי ומפאת מצב רפואי זמני אינו מסוגל להשתמש ברכבו, ואושרה הסעתו במונית לטיפול, ו/או לצורך רפואי, בתדירות של לפחות 4 פעמים בשבוע לתקופה העולה על 3 חודשים בתוך תקופה קלנדרית – יורה הרופא המוסמך המחוזי לתחום רכב רפואי - לנכות 30% מדמי הניידות שלו, לה זכאי הנכה, לתקופה בה השתמש במוניות, מעבר לתקופה הראשונית של 3 החודשים הראשונים.
49. על עובדת המחלקה לשירותים רפואיים לנהל מעקב אחר תקופת האישור, להכין הודעה לתחום רכב רפואי, ולהביאה לחתימת הרופא המחוזי.

המשך אופן הטיפול - חריגים

50. במקרים חריגים בלבד, רשאי הרופא המוסמך המחוזי להחליט על אישור הוצאות בקוד הטבה 226, תוך שהוא מנמק את ההחלטה במסך 9-61, וזאת לתקופה שלא תעלה על 3 חודשים.

אופן הטיפול- הסעה במונית במהלך האשפוז הראשון, שלאחר הפגיעה בלבד, ולצרכים רפואיים

51. במהלך האשפוז הראשון, שלאחר הפגיעה בלבד – רשאי המקשר לבתי חולים לאשר הסעה במונית של מאושפז לצרכים רפואיים, לאחר שהשתכנע שאין המאושפז יכול לנסוע בתחבורה ציבורית עקב מצבו הרפואי.
52. המקשר לבתי חולים ימלא "הפנייה להסעה במונית/ אמבולנס" (ט' ש/ 1 – 353 א'), תוך פירוט מספר הנסיעות, יעד הנסיעה והסיבה בגללה היא מבוצעת.
53. המטופל ימסור את ההפנייה לחברת המוניות לה הסדר עם משהב"ט.

רמת השירות – משך ביצוע

54. במסגרת המאמץ המתמיד לשיפור השירות לזכאים – על הרופא המחוזי לוודא השלמת הטיפול בבקשה - בתוך מסגרת זמן שלא תעלה על 14 ימי עבודה ממועד המצאת כל המסמכים ע"י הפונה.
55. מסגרת זמן זו כוללת את משך הטיפול ע"י המחוז (עד 7 ימי עבודה) וע"י חשבונאות שיקום (עד 7 ימי עבודה).

משה צין

סמנכ"ל וראש אגף שיקום נכים

נספח א'

להוראה מספר 54.01

תעריפים מעודכנים להחזר נסיעות.

מעודכנים לתאריך: יולי 2011

<u>מקור התעריף</u>	<u>התעריף העדכני</u>	<u>רמת זכאות לרכב רפואי</u>	<u>סוג התעריף</u>
חשכ"ל	0.68 ש"ח לק"מ לרכב בנפח 1600 ו- 1800 סמ"ק ולנכים שאינם זכאים לרכב רפואי	1	החזר דמי נסיעות
חשכ"ל	1.09 ש"ח לק"מ לרכב בנפח 2000 סמ"ק ומעלה לרבות רכב נקוב על שם	2	"
"חופשי חודשי"	עירוני, או בין עירוני, בהתאם למקרה	סכום "גג" להחזר דמי נסיעות בתחבורה הציבורית	

נספח ב'

להוראה מספר 54.01

סעיף 12 לתקנות טיפול רפואי (נכים)

(הנחיות לאישור החזר הוצאות בדיעבד)

"קיבל נכה טיפול רפואי שהוא זכאי לו לפי תקנות אלה, ולא קיבל על כך תחילה אישורו של רופא מוסמך ראשי, רשאי הרופא לאשר לו ההוצאות שהוציא בעד אותו טיפול, אם נתמלאו כל התנאים האלה:

1. הנכה לא קיבל אישור מוקדם כאמור, מסיבה שיש בה צידוק.
2. השהיית הטיפול היתה עלולה לסכן את חייו של הנכה, להגדיל את נכותו, או לסבך את ריפוי.
3. הנכה קיבל את הטיפול במוסד מוסמך, שהיה סמוך למקום הימצאו, או שקיבל את הטיפול במוסד, או אצל רופא מתאימים, שאינם מוסד מוסמך, והם הסמוכים ביותר למקום הימצאו, משום שלא היתה לו אפשרות לפנות למוסד מוסמך.
4. הנכה בא במגע עם הרופא המוסמך המקומי, מיד לאחר שניתנה לו אפשרות לכך, ומילא אחר הוראת אותו רופא בקשר לטיפול.
5. הנכה הגיש לרופא מוסמך ראשי תוך שבועיים מגמר הטיפול, ואם נמנע ממנו, בגלל סיבה שיש בה צידוק, מלמלא אחר הוראה זו במועד האמור – תוך שבועיים מיום שחלפה המניעה, חשבון וקבלות על ההוצאות שהוציא, כשהם מאושרים בידי הרופא המוסמך המקומי. "